

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

OFR-EXAMEN 16.9.2017

DEL I: REVISIONSKUNSKAP OCH REVISIONSTEKNIK (4 timmar) 10 poäng

Lös följande uppgifter (1–6). **Om du har en auktorisation antingen för GR- eller CGR-revisor eller du har avlagt GR- eller CGR-examen, svara inte på punkt 1.1. i uppgift 1.** Undvik vid svarandet kopiera-klistra-funktionen. Motivera ditt svar, om inte annat framgår av uppgiften. Ta även del av de svarsanvisningar som ges i anslutning till varje uppgift.

Det saknar betydelse för lösningen av uppgifterna att de sammanslutningar, personer och identifikationsuppgifter som förekommer i uppgifterna är fiktiva. De förvaltnings- och bokföringshandlingar som saknas i anslutning till uppgifterna samt de bilagor som omnämns i uppgifterna men saknas, saknar betydelse för lösningen av uppgifterna. Det saknar betydelse för lösning av uppgifterna på vilka veckodagar datum infaller.

Vid bedömningen av svaren kan man få både pluspoäng och minuspoäng. Om ett felaktigt svar kan ge minuspoäng, är detta omnämnt i uppgiften. Man kan få minuspoäng för brott mot svarsanvisningarna. Man kan få minuspoäng för betydande grammatik- eller skrivfel i de rapporter som krävs i uppgifterna samt ytterligare för fel gällande presentationssättet. Kolumnbredden i svarsbotten får inte ändras.

Använd de svarsbottnar som finns på datorns skrivbord (desktop) i pärmén "JHTT 1-osa" då du besvarar uppgifterna. Uppgifterna lagras genom att i lagringsnamnet använda examinandens identifikationsnummer och rubriken på uppgiften. Till exempel en examinand vars identifikationsnummer är 123456, lagrar sina svar enligt följande

123456 del 1 uppgift 1
123456 del 1 uppgift 2
osv.

Uppgiftsduplikatet behöver inte returneras.

Uppgift 1. Gränserna för ägarstyrningen av statsbolag samt övervakning av gränserna (2,0 poäng, 45 minuter)

De bolag och personer som förekommer i texten är fiktiva.

Finn MaxPower Ab är ett helt och hållet statsägt bolag, vars bransch är energiproduktion, i synnerhet kärnkraft. På senare tid har ett fall med anknytning till bolaget diskuterats i offentligheten. Händelseförloppet var följande: Kärnkraftsaktivister trängde sig in på en inhägnad fastighet som ägs av Finn MaxPower Ab. På fastigheten finns ett kärnkraftverk. Inkräktarna hade slagit sönder porten vid infarten till området och gjort motstånd mot kraftverkets väktare som kom för att avlägsna dem.

Finn MaxPower Ab:s VD började göra upp polisanmälan samt skadeståndstalan mot kärnkraftsaktivisterna. Något senare tog minister Vilho Tase med ansvar för ägarstyrningen av Finn MaxPower Ab kontakt med bolagets styrelseordförande och VD och uppmanade dem att se till att bolaget avstår från planerna på polisanmälan och skadeståndsanspråk. Enligt minister Tase skulle de rättsliga åtgärder som bolagets ledning planerade vara dålig reklam för bolaget. Samtidigt skulle de även ge en allmänt negativ bild av statsbolagen. Av denna orsak borde man avstå från de planerade rättsliga åtgärderna. Minister Tase motiverade också sitt krav med att staten som ägare vill behålla sakliga relationer till kärnkraftsaktivisterna.

När Finn-Power Ab:s ledning tvekade att lyda ministerns order meddelade minister Tase att vid behov fattar bolagets ägare själv beslut i saken. Enligt ministern byts samtidigt bolagets styrelsemedlemmar ut och även VD:n kommer att bytas ut. Efter dessa diskussioner avstod Finn MaxPower Ab från sina planer på polisanmälan och skadeståndstalan.

Fallet kom ut i offentligheten och snart diskuterade även riksdagens revisionsutskott om ägarstyrningen hade genomförts vederbörligt i fallet Finn MaxPower Ab. Riksdagsledamot Usko Lujavuori, som är medlem i utskottet, konstaterade att revisionsutskottet bör utarbeta ett betänkande som gäller inte bara fallet Finn MaxPower Ab utan gränserna och principerna för statens ägarstyrning i allmänhet.

Uppgift

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange i svaret vilka rättsregler svaren baserar sig på.

- 1.1. Kan Finn MaxPower Ab:s ägare fatta beslut i ett ärende som normalt hör till bolagets styrelses eller VD:s befogenheter? Om så är fallet, på vilka villkor och enligt vilket förfarande kan beslutsfattandet i ett ärende överföras från styrelsen eller VD till bolagets ägare? Bedöm rättsligt minister Tases åtgärder då han medverkade till att Finn MaxPower Ab:s ledning avstod från sina planer på polisanmälan och skadeståndstalan.
- 1.2. Vilka författningar och anvisningar styr statens ägarstyrning och gränserna för ägarstyrningen samt övervakningen av dessa i Finland?
- 1.3. På vems initiativ kan riksdagens revisionsutskott börja utarbeta ett betänkande som gäller statens ägarstyrning? Var behandlas revisionsutskottets betänkande när det är färdigt? Kan revisionsutskottets betänkande leda till att nya krav som gäller statens ägarstyrning framställs till statsrådet och ministerierna?

Använd svarsbotten för uppgift 1 då du svarar på uppgiften.

Uppgift 2. Kommunernas statsandelar och övervakningen av dem (2,0 poäng, 45 minuter)

Din kompis Tatu Valpas kontaktar dig. Han berättar att han snart börjar sitt nya jobb inom ekonomiförvaltningen i Peurala kommun. För sina nya arbetsuppgifter vill han uppdatera sina kunskaper om i synnerhet kommunernas statsandelar. Han vet att du känner till detta delområde av de offentliga finanserna och frågar dig därför om några saker.

Uppgift

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på. Använd svarsbotten för uppgift 2 då du svarar på uppgiften.

- 2.1. Hur bestäms i stora drag storleken på den statsandel för basservice som regelbundet betalas till en enskild kommun?
- 2.2. Vilka är ramvillkoren för att en kommun tillfälligt kan få förhöjd statsandel? Vem eller vilka fattar besluten om att en kommun tillfälligt ska beviljas förhöjd statsandel?
- 2.3. Vilka övervakar och kontrollerar att den information som ligger till grund för beslutsfattandet om kommunernas statsandelar är korrekt?

Uppgift 3. Flerårig budgetram (1,0 poäng, 30 minuter)

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på. Använd svarsbotten för uppgift 3 då du svarar på uppgiften.

3.1. Vad är Europeiska unionens fleråriga budgetramar och vilka rättsregler berör dem? På vilket sätt skiljer sig EU:s fleråriga budgetramars bindande rättsliga verkan från den bindande verkan hos ramarna för statsfinanserna i Finland?

3.2. Vilka övervakar och utvärderar EU:s fleråriga budgetramar och att de iakttas?

Uppgift 4. Effektivitet av revision av den offentliga förvaltningen i nationella och internationella revisionsstandarder (2,0 poäng, 45 minuter)

Du deltar som bäst i seminariet "Vilket mervärde har revision av den offentliga förvaltningen för samhället?", där man behandlar effektiviteten (*fi: vaikuttavuus, eng: effectiveness*) av revision av den offentliga förvaltningen. Seminariet hänför sig till den mångsidiga diskussion som på senare tid förts om den offentliga revisionsverksamhetens allmänna legitimitet, vilken inverkan revisionen har på verksamheten inom den offentliga förvaltningen samt vilka metoder som kunde användas för att utvärdera och främja revisionens effektivitet. Seminariet ordnas vid en tidpunkt där man i den fackmässiga och mer allmänna diskussionen har rotat i fall där det förekommit brister i revisionsprocessen. I debatten har samtidigt framförts allvarlig oro över att revisionen av den offentliga förvaltningen inte har tillräcklig effektivitet. Enligt vissa experter kan man till och med fråga sig om revisionen alls är effektiv.

Du sitter med i seminariets expertpanel. Din sakkunskap hos sakkunnigföretaget Impactus Ab hänför sig just till revisionens effektivitet. Kunskap om internationella revisionsstandarder är din särskilda styrka. Du är också känd för ditt sätt att analysera frågor om revision av den offentliga förvaltningen mångsidigt och ingående.

Uppgift

Seminariearrangörerna har bitt pandedeltagarna lämna in ett kortfattat skriftligt sammandrag av innehållet i deras inlägg. Beskriv innehållet i ditt sammandrag genom att svara på följande frågor:

- 4.1 På vilket sätt strukturerar de internationella ISSAI-standarderna för revision av den offentliga förvaltningen effektiviteten av revision av den offentliga förvaltningen?
- 4.2 Hur angriper Statens revisionsverk problemet med effektiviteten av revision av den offentliga förvaltningen?
- 4.3 Vilken betydelse har enligt din åsikt effektiviteten av revision av den offentliga förvaltningen när revisionsverksamheten utvecklas? Motivera ditt svar.
- 4.4 På vilka sätt kan effektiviteten av revision av den offentliga förvaltningen utvecklas?

Använd svarsbotten för uppgift 4 då du svarar på uppgiften.

Uppgift 5. Organiseringen av tjänster som en del av reformen av social- och hälso-tjänsterna
(1,5 poäng, 35 minuter)

I regeringens proposition (RP 15/2017)¹ granskar man ingående grunderna för organiseringen och produktionen av social- och hälso-tjänster i framtidens Finland. Ett viktigt element för att systemet med social- och hälso-tjänster ska fungera har att göra med tanken om att "... landskapet ska i sin egen verksamhet skilja mellan att ordna och att producera tjänster" (RP15/2017, s. 178).

Tanken är känd som beställar-utförarmodellen, som i själva verket har prövats i olika former redan tidigare inom den offentliga förvaltningen.

Uppgift

Analysera beställar-utförarmodellens lämplighet för systemet med social- och hälso-tjänster genom att svara på följande frågor.

- 5.1 Enligt den vetenskapliga litteraturen försöker man med hjälp av beställar-utförarmodellen efterlikna marknadsförhållandena. Vad betyder detta?
- 5.2 Vilken antagen nytta baserar sig beställar-utförarmodellen på? Hur bedömer du att denna nytta realiserar när social- och hälso-tjänsterna organiseras?
- 5.3 Vilka slags problem och risker hänför sig till genomförandet av beställar-utförarmodellen i social- och hälsovårdens omvärld? I vilken utsträckning anser du att dessa risker går att hantera?
- 5.4 Vilka konsekvenser har tillämpningen av beställar-utförarmodellen för systemen för övervakning av social- och hälsovården? Nämn de tre konsekvenser som du anser att är viktigast.

Använd svarsbotten för uppgift 5 då du svarar på uppgiften.

¹ Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse, 15/2017 rd.

Uppgift 6. Begrepp och principer inom revisionen av den offentliga förvaltningen (1,5 poäng, 40 minuter)

6.1 Förändringen av revisionen på kommunfältet (0,5 poäng).

Kommunernas uppgiftsfält och omvärld genomgår kraftiga förändringar. Analysera hur förändringarna av kommunorganisationerna påverkar revisionssystemet genom att svara på följande frågor:

- a. Vilka är enligt din åsikt de tre centralaste förändringsfaktorerna som påverkar kommunernas verksamhet i framtiden?
- b. Hur påverkar de förändringsfaktorer som du beskrev organiseringen och genomförandet av revision i kommunerna?
- c. Vilka kontroll- och revisionsproblem anser du att de ovannämnda förändringsfaktorerna kan ge upphov till?

6.2 Professioner inom revisionen av den offentliga förvaltningen (0,5 poäng).

Professioner, dvs. etablerade yrkeskårer, spelar en viktig roll för många samhällsinstitutioners verksamhet. Revisionsinstitutionen är ett exempel på en sådan omvärld. Analysera professionernas betydelse inom revisionssystemet för den offentliga förvaltningen genom att svara på följande frågor:

- a. Varför behövs det professioner inom revisionssystemet för den offentliga förvaltningen?
- b. Nämn två exempel på uppgifter som är viktiga för revisionssystemet för den offentliga förvaltningen och där professioner spelar en betydande roll. Svaret behöver inte motiveras.

6.3 Dokumentation inom revisionen av den offentliga förvaltningen (0,5 poäng).

Hur borde revisionen dokumenteras när det gäller revision av den offentliga förvaltningen? Hur framgår rekommendationerna om dokumentation i revisionsprocessens olika faser? Tillämpa med hjälp av exempel principerna för god dokumentation på revision av den offentliga förvaltningen.

Använd svarsbotten för uppgift 6 då du svarar på uppgiften.